

Folketingets Finansudvalg

Udvalg@ft.dk
Ole.Haekkerup@ft.dk

Sagsnr.
2013-05480

Doknr.
68385

Dato
11-03-2013

Folketingets Finansudvalg har d.20. februar 2013 stillet følgende spørgsmål nr. 216(alm. del) til økonomi- og indenrigsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Ole Hækkerup (S).

Spørgsmålnr. 216:

”På baggrund af at en kommunalbestyrelse efter kommunestyrelseslovens § 68 kan udpege et eller flere medlemmer af bestyrelsen for et selskab, en forening, en fond mv., der dels varetager opgaver, som kommunen selv kan løse, dels varetager opgaver som kommunen ikke selv kan løse, ønskes det oplyst, hvilke regler der gælder for kommunale tilskud (årlige eller éngangstilskud) til sådanne selskaber, foreninger, fonde mv. samt hvilke regler der gælder for indskydelse af kapital (aktiekapital eller interentskabskapital) i sådanne selskaber mv.”

Svar:

Jeg går ud fra, at der i spørgsmålet sigtes til § 68 a i den kommunale styrelseslov og ikke § 68.

§ 68 a i den kommunale styrelseslov giver hjemmel til, at en kommunalbestyrelse kan udpege et eller flere bestyrelsesmedlemmer til et selskab mv., som (også) varetager ikke-kommunale opgaver, såfremt kommunen har en interesse i den virksomhed, der udøves af selskabet mv.

Bestemmelsen giver ikke herudover hjemmel til, at en kommune kan deltage i et selskab, herunder via indskudskapital, lige som bestemmelsen ikke indeholder hjemmel til, at en kommune kan yde tilskud til et selskab mv.

En kommunes adgang til at yde tilskud til et selskab mv. eller at deltage i et selskab via indskudskapital kan være fastsat i den skrevne lovgivning eller være hjemlet i almindelige kommunalretlige regler om kommuners opgavevaretagelse, de såkaldte kommunalfuldmagtsregler.

Jeg kan om kommuners adgang til at yde tilskud til selskaber mv. generelt oplyse, at det omfang kommuners opgavevaretagelse ikke er reguleret i den skrevne lovgivning, skal spørgsmålet vurderes ud fra de såkaldte kommunalfuldmagtsregler.

Det er antaget, at en kommune efter kommunalfuldmagtsreglerne på visse betingelser kan yde støtte, for eksempel i form af tilskud, til privates, herunder et selskab, en forening, en fonds mv., varetagelse af opgaver, som kommunen selv lovligt kunne varetage. Hvis den private også varetager ikke-kommunale opgaver, er det dog en betingelse, at kommunen sikrer, at den kommunale støtte alene ydes til varetagelse af den kommunale opgave. Hvis der er tale om aktiviteter, som stilles til rådighed for borgerne, er det endvidere en betingelse, at den private giver samtlige kommunens borgere adgang til den privates kommunalt støttede aktiviteter, eller i tilfælde, hvor adgang til

den privates aktiviteter ikke er åben for alle borgere, at afgrænsningen af borgernes adgang til de støttede aktiviteter sker ud fra saglige kriterier. I de tilfælde, hvor en kommune lovligt kan yde støtte til en privats varetagelse af en kommunal opgave, skal kommunen føre et vist tilsyn med, at den kommunale støtte udelukkende bliver anvendt til den pågældende opgaves varetagelse. Hvis en privat varetager både kommunale og ikke-kommunale opgaver, kan kommunen ikke yde støtte til anlæg af virksomheden. Det skyldes, at det ikke er muligt at øremærke støtten således, at den kun kommer den kommunale opgavevaretagelse til gode.

Det følger af ovenstående, at en kommune alene kan yde tilskud til et selskab mv., som varetager både kommunale og ikke-kommunale opgaver, hvis tilskuddet øremærkes til varetagelse af den kommunale opgave, medmindre den skrevne lovgivning giver kommuner mulighed for at yde tilskud til også ikke-kommunale opgaver.

For så vidt angår indskydelse af kapital i selskaber kan det generelt oplyses, at kommunernes adgang til at deltage i selskaber kan være hjemlet i den konkrete lovgivning på området. Såvel opgaver som de økonomiske vilkår, der gælder for kommunal deltagelse i et selskab vil i sådanne tilfælde typisk være reguleret i den konkrete lovgivning.

Hvis kommuners adgang til at deltage i et selskab ikke er reguleret i den pågældende lovgivning på området, er det muligt, at der er hjemmel til kommunalt engagement i selskabet efter kommunalfuldmagtsreglerne. Efter disse regler antages, at kommuner – eventuelt sammen med private – kan deltage i selskaber under forudsætning af, at selskabet udelukkende varetager opgaver, som kommunerne selv kunne udføre, herunder at selskabet ikke har et erhvervsøkonomisk formål, og at lovgivningen ikke er til hinder for, at opgaven udføres uden for det kommunale system. Det vil endvidere normalt være en betingelse, at en kommune ikke har bestemmende indflydelse i selskabet.

Jeg kan endelig oplyse, at i det omfang, at der ikke er hjemmel i særlovgivningen eller i kommunalfuldmagtsregler til kommunal selskabsdeltagelse, kan en kommunes deltagelse i et selskab være hjemlet i lov om kommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder og om kommuners og regioners deltagelse i selskaber mv., den såkaldte lov 548. Efter denne lov, som henhører under Erhvervs- og Vækstministeriet, kan en kommune sammen med en privat virksomhed deltage i et selskab, som driver sin virksomhed med henblik på salg af produkter og tjenesteydelser, som bygger på kommunal viden. Der gælder blandt andet som udgangspunkt følgende betingelser efter loven:

- Opgaven, der skal udføres af selskabet, må ikke tidligere have været overladt til private, medmindre særlige omstændigheder taler herfor
- Selskabet må ikke drive anden virksomhed, end den som opgaven angår
- Kommunen må ikke have bestemmende indflydelse i selskabet
- Kommuner kan kun deltage finansielt og ledelsesmæssigt i aktieselskaber, anpartsselskaber og andre virksomheder med begrænset ansvar.
- De private ejere af selskabet skal som minimum besidde 25 pct. af selskabets kapital og stemmerettigheder.
- Selskabets omsætning, der stammer fra salg til andre end kommuner må højst andrage 50 pct. vurderet gennemsnitligt over tre år.

Med venlig hilsen
Margrethe Vestager